

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. ii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

nō sis inemor maloy: que quondā his diebus peris exigētibz dñs imisit vt dicitur est. Sūt autē tres principales cause ppter quas deuote debem⁹ celebrare has lectiones.

Prima propter mortalis pestilentie repressiōem.

Secunda propter temporalis indigentie subleuationē.

Tertia ppter spūalis grē impetrationē.

Prima igitur rē. Nam propter istas causas pmissus fuerūt institute: vt pz ex dicitur De hac ergo causa i h ser. dicem⁹ vbi habemus p̄siderare q mortalis pestilentie rēp̄ssio r̄uite lōgicurnitas: p̄t bene r̄ male peti. **P**ro cui⁹ declaratiōe notandū q potest peti ppter tres causas.

Primo ppter mundane vanitatis fauorem: hoc est periculosum.

Secundo ppter viciose prauitatis amōrē: hoc est perniciosum.

Tertio ppter diuine seueritatis timorē: hoc est virtuosum.

Primo rē. videlz cū aliqs desiderat diu viuere vt vite p̄sentis dulcedine r̄ solatiōe gaudeat qd ex naturali inclinatiōe puenit qua quis naturaliter diligit esse suū et mortē refugit: sed hoc est fallax r̄ periculosum. Aug. libro de miseria hui⁹ mundi. **Q**uā vita p̄ns q̄ multos decipis q̄ duz cognosceris nihil es: dū exaltaris fumus es: sapientib⁹ amara es insipientib⁹ dulcis qui te querūt nō te cognoscūt: q̄ te cognoscūt ipi te fugiūt. Idē libro soliloq̄. **U**ita mea vita caduca: vita que q̄nto magis crescit tāto magis decrescit. q̄nto magis procedit tanto magis ad mortē accedit: vita fallax r̄ vmbatica plena laq̄is mulieris. **S**tultissimi ergo sunt qui cupiunt viuere r̄ nō student bñ viuere. **S**ira fatuitas. **Q**uerūt quid vanū qd inuenire nōn possunt: r̄ qd est necessariū negligunt qd tamen facilliter inuenire possent. **S**en. in epla. **N**emo q̄ bñ viuat: s̄ q̄ diu curat cū oib⁹ p̄tingere possit bñ viuere: s̄ diu null. **S**irāda p̄sus stulticia. **N**ō curāt hoies se ponere in statu in q̄ mori vellēt cū tamē nō habeāt vni⁹ hore certitudinē. r̄ tamen bñt morēdi certitudinē inuitabilē. **A**ug. **A**udacior ē q̄ cū vno pctō mortali dormit q̄ cū hostib⁹ septē de morte sua inuicez

obligatis cōfligit. **H**eu heu nō aduertūt h adulteri raptores ambiciosi. rē. **S**econdo petūt aliq̄ diu viuere ppter viciose prauitatis amorē: vt scz vicijs suis diuini⁹ delectent. **H**i sic d̄t Greg. iij. dialogoy. vel lent sine fine viuere: vt possēt sine fine peccare. **T**ertio ppter diuine seueritatis terrore: vt scz prius penitentiā agant de peccatis suis q̄ ad dei iudiciū veniāt. **I**uxta illud Eccl. xvij. **A**n̄te iudiciū para iusticiā. **E**t hoc est laudabile r̄ virtuosum. **S**z cū de futuro sis incert⁹: si cupis penitentiā agere: non differas qm̄ sicut d̄t Eccl. ix. **N**escit hō finē suū rē. **E**xemplū ē notabile. **L**uc. xij. de diuite q̄ dicebat **A**n̄ia mea multa bona habes rē. **C**ui dictū est **S**ultus: h̄c nocte repetet a te animā tuā q̄ autē parastu⁹ erūt rē. **V**ide ibi **J**ō si cur h̄r ibidē. **V**os estote parati rē.

Tertio ar. **A**ud. rē. **D**icite igr̄ qd magis cupitis vllongā vitā vel bonā vitā. **A**udite qd iura dicit. ff. de eo qd certo loco dari oz. l. scda. **E**t extra de p̄titionib⁹. c. ij. **S**i q̄s in aliq̄ loco petit aliq̄ qd sibi p̄missum p̄ alto loco indebitate pet. **P**one casum: r̄ expone ad p̄positū qm̄ frustra petūt miseri pctores in carcere huius mundi longā vitā r̄ satietatē diuitiaz deliciaz r̄ honoz r̄ carentiā angustiaz. **H**ec ei p̄mittit de⁹ dare nō in mari hui⁹ mundi: s̄ in aula celi si bñ vixerim⁹ in h̄ seculo in q̄ habem⁹ multas miseras sustinere. **J**ob. xij. **H**omo natus de muliere breui viuēs tpe replet mult⁹ miserijs.

Sermo. ij.

Derite et da.

Per. **D**is q̄ petit accipit r̄ qui q̄rit inuenit r̄ pulsanti aperte tur. **L**u. xj. **I**n his p̄bis tāḡ p̄missio r̄ r̄plex q̄ tamē in idē redit.

Primo em̄ petēti p̄mittit acceptio.

Secdo querēti inuentio.

Tertio pulsanti apertio.

De primo. **A**ug. **N**ō tantū nos hortatur vt peterem⁹ nisi veller dare. **D**e secundo. **E**sa. lv. **Q**uerite dñm duz inueniet p̄t. rē. **S**z nota qd seq̄t. **D**erelinquat impi⁹ viā suā r̄ vir. rē. **D**e tertio. **M**atth. xj. **V**enite ad me oēs q̄ laboratis r̄ onet

Pro Letaniis

rati rē. Vultū cupit aperire q̄ vocat vt
veniat ad se

P Saluatio Petite. rē.
Ramus ar. An solus de⁹ sit orand⁹
sic: qz oratio est actus religionis
sive latrīe q̄ soli deo ē impendēda. Contra.
Job. v. Ad aliquē scōz p̄uerrere. Re
spōdet: Rich. m. iij. dist. xv. Duplicit̄ pre
ces pōt aliq̄s alteri offerre. aut vt tanq̄
p̄ ipm̄ impledas: aut vt p̄ ei⁹ impetratio
nē impleat. Primo mō sol⁹ de⁹ est oran
dus. Vñ sic orando ipendim⁹ ei q̄ oratur
latrīe cultū: qm̄ eū recognoscim⁹ auctore
ei⁹ qd̄ petim⁹. Secdo mō aut orādī sunt
sc̄ti. Hec Rich. Pro sūdāmetro. Sol⁹
de⁹ oia de se pōt: oia regit. Aristo. xij.
Metaph. Vñ q̄ p̄nceps. Et boeti⁹ li
bro d̄ solatiōe. Via certo sine gubernās
Et Quidius libro fastoz Jupiter arce
sua torū p̄spectat in orbē. Querit q̄ an so
lus de⁹ rē. Dic rāsiōnē vt sup̄. Ex q̄ celu
d̄ rāsi cōfidentia aliq̄a debeam⁹ h̄re in
sanctis: p̄ncipalis tñ spes in solo deo est a
q̄ solo expectandū est qd̄ in oratiōe peti
mus. Ipe em̄ est a q̄ cūcta bona p̄cedunt
vt d̄r in quadā collecta. Dicit q̄ miseri
sūt p̄ctōres q̄ a deo se elōgant. ps. Qui
longant se a te peribūt. Audite fornicato
res raptōres rē. Certe certe: qz a dño re
ceditis: ipe vos a sua societate repellet et
p̄ibit. Figura. Gen. iij. Primi paren
tes statim vt recesserūt a deo mandatu
eius transgrediētes expulsi sūt de paradī
so z expositi miseris multis. Sic quilibz
mādata dei p̄terēs repellit a paradīso ce
lesti: z a numero filioz dei z ecclie z mul
tis exponit miseris. Vñ p̄ctōri d̄ illud
Ap̄ocal. iij. Nescis qz miser es z misera
bilis paup̄ z cecus z nudus. Et Prouer.
xiiij. Miseros populos facit peccatū.

S Ecūd⁹ ar. In p̄cedenti rē. Hic de
scda q̄ est p̄t̄ spalis indigētie suble
uationē. Vultū em̄ in hac spali vita sunt
nobis necessaria q̄ ex nobis ipsis nō possu
mus habere. j. Cor. iiij. Quid habes qd̄
nō accepisti. Sūt aut tres p̄ncipales indi
gentie p̄ q̄b̄ in his letanijs rogandū est.

Prima est indigētia corp̄alis sanitatis
Secūda est indigētia ānualis vbertat̄
Tercia est indigētia cordialis vnitat̄.
Prima igit̄ rē. Sicut em̄ d̄. Paul⁹ Rom̄,

vij. Quid in huiusmodi orēm⁹ sicut opor
tet nescim⁹. De hoc vide s̄ serm. vij. dñi
ce. v. post pascha. Secda ē indigētia an
nualis vbertat̄. iō nūc rogare deū debet
mus vt teneros adhuc fruct⁹ terre p̄ler
uando multiplicet. Sunt tñ h̄mōi spalia
sub cōditōe petenda. Vide vbi s̄. Horā
dū autē qd̄ de⁹ vult a se peti spalia p̄ter
tres cās. P̄tio p̄t mali euitationē: vt sc̄z
a nobis auferat nimia adq̄rendi sollicitu
dinē. j. Pe. ij. Vñ sollicitudinē vestram
in eū p̄cientēs qm̄ ipi cura est de vobis
Iō etiā ipe saluator d̄c. Matth. vij. Ho
lite solliciti esse dicētes: qd̄ māducabim⁹
aut qd̄ bibe. Qd̄ intelligendū est de an
xia z sup̄flua sollicitudine. Secdo p̄pter
boni p̄motionē vt videlz n̄ra p̄ hoc in deū
excitetur deuotio inq̄ntum: ex creaturā
bonitate ex parte cognoscitur bonitas cre
aturis. Sap. xij. Tanti sūt oēs hoies in
quibus nō subest sciētia dei: z de his q̄ vi
dent bona nō potuerūt intelligere eū q̄:
neq̄ opibus atrēdentes z nouerūt quis
cēt artifex rē. Seq̄t Magnitudie ei sp̄i
z creature cognoscibilis poterit creator
eoz videri. Itē vt p̄ vsum bonū spaliū
eterna adq̄ram⁹. Vñ Dan. iij. Dixit da
niel ad nabuchodonosor. Peccata tua ele
mosynis redime. Et Prouer. xij. Redē
ptio aie viri diuitie ei⁹. Tertio p̄t natu
re sustentatōez. Iō orabat sapiēs. Prouer.
xxx. Diuitias z paupertates nē dederis mihi
h̄i s̄ tñ victui meo tribue necessaria. Iō
etiā dñs nos instruit. Lu. vij. vt oramus
di. Panē nostrū q̄tidianū da nob̄ hodie:
quotidianū inq̄. i. quotidiano victui nē
cessariū. In hoc certe recognoscēda ē mis
eria n̄ra ac misera cōditio qz rebus terre
nis nobis inferioribz p̄ hac vita indigem⁹
Et qz fm̄ phm. ij. de gnatione. Ex istem
sum⁹ ex q̄b̄ vutrimur. Ex h̄ dat nob̄ cā
p̄siderādī qm̄ ex terra sum⁹ z in terrā res
digemur. Et q̄cqd̄ p̄ cibo aut potu sumi
mus illud nobis clamat. Gen. iij. Reuert̄
teris in terrā de q̄ sumpt⁹ es. Hoc atten
dite gulosi: luxuriosi rē. Itē ex hoc reco
gnoscēda est admirabilis erga nos dei vi
gnatio q̄ sic suas creaturas dat ad vsum
hominis. Iō di. Hugo in lib. de arra sp̄o
se. Respice vniuersum mūdū z p̄sidera si
quid in eo sit qd̄ tibi non seruiat rē. Itē

ex hoc est recognoscenda debita nostra ad
deū subiectio cum sic de nobis suas crea-
turas subiecerit. *Idem Augusti. lib. solit.*
Omnia dñe que fecisti sub pedibz homi-
nis subiecasti: vt solus hō sup oia tua: tu
esset rotus. *Tertia est indigētia cordia-
lis vnitatis: scz pacis inter terrenos pñci-
pes. Solent em̄ his tēpibus bella sepius
excitari. Itē pro pace nūc rogandū est. ps̄
Rogate que ad pacē sūt. Querenda autē
ē pacē: nō vt liberi voluptatibz fruamur:
sz vt meli⁹ deo seruiam⁹. Nā tpe belli vix
vacare possunt hoies diuinis officijs et
milita ppetrāt pctā: homicidia: furta: ad
ulteria: vñz oratiōes virginū: pditiōes z
violentiē multe simplicibz inflicte. Itē pe-
nit ecclia. Da seruis tuis illā quā mund⁹
dare nō potest pacē: vt z corda nostra mā-
datis tuis sint dedita. Et certe si pacē cū
deo haberem⁹ mādati eius per oia dōe
diētes pacē etiā tpalē daret nob. Baruc.
ij. Cōfide veraciter z agnosce: nā si in via
dei ambulasses habitasses vtiqz in pace
sup terram. *Exemplū in libro iudicij
pluribz captis. quortens filij israel relinq-
bant dñm dabat eos in man⁹ hostiū: qñ
vero ad eū pueriebantur liberabat eos
dans eis pacem. Prouer. xvj. Cū placue-
rit dño vie hois inimicos quoqz ei⁹ cō-
uerter ad pacem.**

*Tertius articulus. Aud. zc. Videte
aut quōd huiusmodi tpaia petitis: ne
videtis sic tpaibus afficiamini q̄ ppter tē-
poralia: eterna amittatis. Vultō em̄ ma-
gis eligēdum esset pdere tpaia. Audite
quōd br. xij. q. ij. Socrates. Socrates ille
tēban⁹ dū per mare athenas gratia stu-
dy pgeret: piccit a se magnū pondus auri
dicens. Poti⁹ volo submergere te: q̄ sub-
mergas me. Nā vt dī. Lex de re. iur. l. q̄
tiens. De duobz malis: min⁹ malū est eli-
gendū. Attendite. Si rex vobis pmiserit
nobilē baroniā a vobis certo tpe possiden-
dam z interim ab eo petitis denariū. Si
digerit ille vobis: si denariū recipis baro-
niā nō habebis: nōne poti⁹ eligeretis des-
nariū nō hñe q̄ baroniā amittere: Credo
ps̄. Expone z applica notādo illō Bre.
Paucā quippe sūt oia bona pñris vite qñ
tūlber multa esse videātur cōparatione
retributionis eterne.*

Sermo tertius
Pro letanijs

Orate et da.

Oratō. Vultū valz deprecatio ius-
ti assidua. *Iaco. vlti. Hora
ibi tres cōditōes deuote oratiōis.*
*Prima est cōsciētie puritas: cum dicit
deprecatio iusti.*
*Scda est perseuerantie p̄nitentia: cum
dicit assidua.*
*Tertia est efficacie vtilitas. cum dicit.
Vultū valet.*
*De prima. ps̄. Iniquitatem si asperi in cor-
meo nō ex. dñs. De scda. Ecl. iij. Oratiō
instatē vigilātes in ea. De tertia Bern.
Nemo p̄pēdat orationē suā qm̄ ipse ad
quē oram⁹ nō p̄pēdit eam.*

Oratō. An oīz pctōrū exaudiat?
*Et sic: qz alias frustra docuissz nos
dñs orātes dicere: dī. nō. d. n. vt d. Aug. d
pe. dī. ij. c. Adhuc instat. *Extra. Jo. ix.
Pctōres de⁹ nō audit. *Rñ. fm̄ Alexā.
v. ij. volūne sū. Orātes pñt eē i triplici
vfa. Nā aliq̄ sūt iusti z sine pctō mortali
licz forte pauci: z hoz oīz potissima est.
Alij sūt pctōres obstinati q̄ corda sua ob-
durauerūt sp̄nētes dei iudicia: Isti cū
sentiūt manū dei sup se clamāt: dñe dñe: z
dñs auertit se ab eis: q̄b̄ dī. Prouer. j.
Vocauit vos z renuissz: tēdī man⁹ meas
z nō sūt q̄ aspiceret zc. Ego q̄ p̄ i interitu
vfo ridebo zc. Tūc iuocabūt me z nō ex-
audia. zc. *Est exēplū de antiocho. ij.
Dach. ix. Et d balaā. Añe. xij. q̄ cū vlti
dissz castra filoz isrl: dixit Doriaf ania
mea morte iustoz z fiat nouissia mea hoz
silia. Bonū q̄ppe petebat: sz audiri dign⁹
nō erat qz vt reprobi viuēbat Alij sūt pctō
res hūiliati q̄ licz aliqñ peccēt: n̄ tñ diu re-
tinēt p̄p̄tū malevolitatē: sz se hūiliāt corā
deo. Et tales cōfortandi sunt vt sperent
in dño: dum tamē studeant ad peccatoz
delectationē qz dñs ex mīa tales exaudit.
Exēplū Lu. xvij. Pctōr erat publican⁹ z
hūiliat⁹ exauditus est. Item Esa. xxxvij
Ezechias qui peccator erat ppter humilitatem
suam in oratione sua exauditus ē:
Item peccatores erant nimitē et orant****